28/03/2019

Το έθιμο των φουντών στην Κω

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κώου και Νισύρου

Από νωρίς το απόγευμα του Σαββάτου, η μεγάλη πέτρινη αυλή της Εκκλησίας κυρίως στα χωριά, ήταν γεμάτη από τις γυναίκες που έφτιαχναν τις φούντες.
Με πρωταγωνίστρια την πρεσβυτέρα, το ανθισμένο σκηνικό, είχε μερικά πανέρια από βιολέτες, γαρύφαλλα, κρινάκια και φυσικά πολύ πρασινάδα. Δυόσμος βασιλικός μαντζουράνα και δενδρολίβανο, σκόρπιζαν παντού το μεθυστικό άρωμα τους.
Ένα ματσάκι μέντας και στην μέση ένα γαρύφαλλο ή μια βιολέτα, τυλίγονταν γερά με την κλωστή. Όταν ερχόταν η ώρα του Εσπερινού, οι φούντες έπρεπε να βρίσκονται έτοιμες σε μια λεκάνη με νερό, για να διατηρηθούν δροσερές ως την επόμενη ημέρα, την Κυριακή της Σταυροπροσκύνησης.
Το έθιμο των φουντών έχει βαθιές ρίζες, που φθάνουν μέχρι και τα χρόνια της Τουρκοκρατίας.
Τα λουλούδια τυλιγμένα σε φούντες συμβόλιζαν τα μυρωδάτα άνθη και βασιλικά,

όπου ανάμεσα τους ήταν κρυμμένος ο Τίμιος Σταυρός.

Την Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως στην Θεία Λειτουργία, θα τις ευλογήσει ο παπάς πάνω από την Αγία Τράπεζα. Κατά τη διάρκεια της Θείας Λειτουργίας, ο ιερέας αφού τοποθετήσει μέσα σε ένα δίσκο με βασιλικό και δυόσμο τον Τίμιο Σταυρό, τον γυρίζει τρεις φορές στο Άγιο Βήμα και έπειτα τον τοποθετεί στο κέντρο του Ιερού Ναού, για προσκύνημα. Στο τέλος μαζί με το αντίδωρο ο ιερέας μοιράζει και από μια Αγιασμένη φούντα στους πιστούς, την οποία συνήθως την τοποθετούν εμπρός στα Εικονίσματα του σπιτιού.

Για άλλη μια χρονιά και εφέτος όλες οι Εκκλησίες στα χωριά και στην πόλη πλημμύρισαν με αρώματα από τις ανθισμένες φούντες. Στα χωριά δεν αγοράζουν λουλούδια, αφού η κάθε νοικοκυρά έχει πάντα στην αυλή της ανθισμένες γλάστρες και παρτέρια από μυρωδάτα άνθη και πρασινάδα. Έτσι πηγαίνει στην Εκκλησία το δικό της μερίδιο, για να γίνουν οι φούντες.

Μεσούσης της Μεγάλης Σαρακοστής, η Κυριακή της Σταυροπροσκύνησης, είναι αφιερωμένη στον Τίμιο Σταυρό όπου μαρτύρησε ο Χριστός.

Συμβολίζει και το δικό μας προσωπικό μαρτύριο και την άσκηση της νηστείας και της προσευχής κατά την Αγία και Μεγάλη Σαρακοστή. Φυσικά η νηστεία συνεχίζεται και όπως ακούμε στα ιερά κηρύγματα, είναι λάθος να μπερδεύουμε τα Σαββατοκύριακα της Μεγάλης Σαρακοστής και να συνεχίζουμε του χορούς τα γλέντια και την κρεοφαγία σαν να είναι Απόκριες. Μπορεί η νηστεία της Μεγάλης Σαρακοστής και η κάθε νηστεία να είναι υποκειμενική υπόθεση, αλλά για κάθε Χριστιανό, καλό θα ήταν να την ακολουθεί. Άλλωστε είναι υγιεινή η αποτοξίνωση και η εγκράτεια μερικών ημερών. Έπειτα πως θα καταλάβουμε την χαρά να γευθούμε τα Πασχαλινά εδέσματα, αν δεν προσπαθήσουμε να νηστέψουμε έστω και για λίγες εβδομάδες; Αυτό βέβαια εξαρτάται από την βούληση του κάθε Χριστιανού. Για αυτό και στο Ιερό Ευαγγέλιο της Κυριακής της Σταυροπροσκύνησης, λέει ο Ιησούς Χριστός. ‘Όποιος θέλει ας απαρνηθεί τον εαυτό του και να με ακολουθήσει, ενώ συμπληρώνει, πως προς τι θα ωφεληθεί ο άνθρωπος, όταν χάσει την ψυχή του και κερδίσει όλο τον κόσμο.’

Αυτή την σωτηρία της ψυχής αναζήτησε πλήθος πιστών σε όλες τις Εκκλησίες.

Από τον Άγιο Νικόλαο στο χωριό Πυλί, όπου βρέθηκε ο Μητροπολίτης κ. κ, Ναθαναήλ, έως τον Άγιο Παύλο στην πόλη, πολλοί ήταν οι ευλαβείς προσκυνητές που μαζί με το αντίδωρο της Κυριακής, πήραν και μια ευλογημένη φούντα από

βασιλικό και δυόσμο. Το ίδιο βράδυ ο Δεσπότης βρέθηκε στον Ιερό Ναό Αγίου Αθανασίου στο χωριό Πλατάνι, όπου μαζί με άλλους ιερείς χοροστάτησε στον κατανυκτικό Εσπερινό, με την παρουσία πλήθους ευλαβών προσκυνητών.

Βήμα της Κώ/Ξανθίππη Αγρέλλη